

Ard Jan Steunenberg

De handel in limousinkoeien is voor Ard Jan Steunenberg uit Rijssen niet alleen een bron van inkomsten, maar ook een bron van kennis.

Ras:	limousin
Aantal stuks vee	38
Aantal kalvingen:	16
Grond:	13 hectare

Ard Jan Steunenberg: 'Na een dag lang werken is het rustgevend om bij de koeien te zijn'

Vleesveehouder in de stad

Karakter is een woord dat veel valt in gesprek met Ard Jan Steunenberg. De vleesveehouder uit het stadse Rijssen steekt veel tijd in het mak krijgen van zijn limousins. Hoewel hij geen eigen stal heeft, breidde hij zijn veestapel uit tot inmiddels 38 dieren.

tekst **Ivonne Stienezen**

Ard Jan Steunenberg (31) is van jongs af aan al besmet met het 'vleesveevirus', ook al woont hij al zijn hele leven in de Overijsselse stad Rijssen. Zijn vader had in Ard Jans vroege jeugd al limousins, in de winter ondergebracht bij een andere veehouder. Het bloed kroop waar het niet gaan kan en in 2004 besloot Ard Jan om zelf limousins aan te schaffen. Ook hij is in de winter afhankelijk van stalling bij derden. 'In 2004 kocht ik mijn eerste koe. In de jaren erna kocht ik er af en toe eentje bij.' In 2012 kwam er een groeispiong toen hij bij twee

veehouders die noodgedwongen dieren moesten afstoten, elk vier vaarzen kocht. Op dit moment telt de veestapel 38 dieren, waarvan 17 volwassen koeien.

Geen wilde koeien

Sinds 2011 staan de dieren van Steunenberg in de winter gestald bij voormalig melkveehouder Johan Mensink. De 71-jarige Mensink was eerst terughoudend om zulke 'wilde koeien' te stallen. 'Omdat ik een nieuwe stalling voor de koeien nodig had, zegde hij schoorvoetend toe voor één jaar', vertelt Steunen-

berg. 'Maar inmiddels staan ze er vijf jaar en vindt hij het geweldig.'

De veestapel van Steunenberg maakt de naam van 'wilde koeien' niet waar. Zodra de veehouder het weiland in stapt, komen alle dieren op hem af. 'Een buurman zegt wel eens dat hij aan de reactie van de koeien kan zien dat ik eraan kom.'

Een goed karakter is voor Steunenberg enorm belangrijk. In de fokkerij is het een belangrijk selectiekenmerk, meer nog dan exterieur. Maar ook steekt hij veel energie in het mak maken van zijn

Steunenberg heeft rondom zijn woonplaats Rijssen diverse percelen voor zijn limousins ter beschikking

dieren. 'Ik zet ze geregeld een halster op, scheer ze, borstel ze en bij het omweiden gaan ze in de kar. Door veel contact worden ze heel mak. Als een dier altijd op een meter afstand van me blijft, gaat ze weg.' Ook helpt het dat hij de koeien in het weideseizoen A-koek voert. Hij maakt elke avond een rondje langs de percelen. Dan krijgen de volwassen dieren hun plaat koek en de kalveren krijgen krachtvoer in een box.

In totaal heeft de vleesveehouder op zeven locaties rondom Rijssen weiland waar zijn dieren kunnen lopen en waar hij gras voor de winter kan oogsten. Hij heeft 10 hectare weiland en 3 hectare natuurland tot zijn beschikking. 'Meestal koop ik gras op stam bij en mais in balen. Maar dit jaar probeer ik om al het gras van mijn eigen land te halen.'

Lange werkdagen

In het stalseizoen gaat Steunenberg rond half zes 's ochtends naar de koeien om te voeren. Dan is hij zeven uur bij zijn baas aanwezig; hij werkt als hovenier. 's Avonds na het eten is hij dan weer bij de koeien te vinden, vaak tot wel half tien. 'Mijn vader zegt vaak gekscherend dat ik alleen maar thuis ben om te eten en te slapen. Maar na een lange dag werken is het rustgevend om bij de koeien te zijn.'

In het stalseizoen houdt Mensink de koeien in de gaten wanneer Steunenberg aan het werk is. 'Als een koe moet kalven, belt hij me direct, maar de meeste koeien kalven vanzelf.' De grupstal heeft

29 standen, dus dat is de absolute limiet voor het aantal dieren dat hij in de winter kan houden.

Steunenberg probeert om alle koeien tijdens het stalseizoen te laten kalven, tussen januari en mei. 'Dat vind ik het prettigst, dan kunnen de kalveren in mei naar buiten en in oktober worden gespeend. Dan kunnen de dieren die ik niet aanhoud, worden verkocht voordat de dieren weer de stal in gaan.'

Zelf insemineren

Koeien die in het stalseizoen tochtig zijn, insemineert Steunenberg zelf. 'Op advies van onze inseminator Tonnie van den Hoeven heb ik een cursus gedaan en meestal lukt het insemineren goed. Als ik geen tijd heb of als ik vragen heb, dan schakel ik Van den Hoeven in. Ook komt hij voor het scannen om op dracht te controleren.'

Door te insemineren wordt het aanbod aan stieren groter, vindt Steunenberg. 'En ik kan dan luxere stieren gebruiken; stieren die te duur zijn om zelf aan te kopen.' Op dit moment heeft Steunenberg een mooie voorraad rietjes in het vat van vier stieren van Teus Dekker: Gigolo, Gustav, Ange en Hunter. Van die laatste heeft hij nog geen kalf, van de rest wel.

Als koeien weer terugkomen, dan gaan ze bij de stier. De huidige stier is Lucas, een Frenchyzoen die Steunenberg kocht bij Jan Hardeman. Naast karakter – 'ik wil niet dat hij in het land achter me aankomt' – heeft Steunenberg bij de

De oormerken met bedrijfseigen logo

aankoop vooral gelet op beenwerk, bouw, lengte en grootte van de stier. Normaal gesproken houdt Steunenberg een stier ongeveer drie jaar aan. 'Alleen als ik geen kalveren van die stier heb aangehouden, mag hij langer blijven.' Hij koopt het liefst een jonge stier.

Liefhebberij in handel

Bij de fokkerij let Steunenberg naast karakter op maat en robuustheid. Op termijn wil hij ook een hoornloze veestapel gaan fokken. 'Nu vind ik dat nog te duur, maar als er meer aanbod van hoornloze stieren komt, zullen de prijzen zeker dalen. Ik vind hoorns heel mooi, maar het is gewoon niet praktisch en niet veilig.' Hij doelt niet alleen op zijn eigen veiligheid, maar ook op de veiligheid van de andere dieren in het koppel. Op dit moment laat de veehouder alle kalveren onthoornen, ook de stiertjes. 'Als zo'n kalf goed genoeg blijkt als fokstier, dan is het handig dat hij alvast onthoorned is. Afgelopen jaar tijdens de Nationale Vleesvee Manifestatie in Zwolle deed Steunenberg voor het eerst mee aan een keuring. 'Eigenlijk vond ik de voorbereidingen het leukst. Omdat je dan intensief met de dieren bezig bent, worden ze heel mak. Ik heb meegedaan met een vaars en twee kalveren. Ik had ook nog twee koeien opgegeven, maar die waren niet ibr-vrij, dus die konden niet mee. Eén van die twee is mijn beste fokkoe, Jeansonnetdochter Elisabeth, die wil ik niet wegdoen vanwege ibr. Ze heeft al vijf vaarskalveren gegeven, waarvan er twee ook alweer dochters hebben.'

Steunenberg gaat daarom voorlopig geen actie ondernemen om ibr-vrij te worden. Wat daarbij meespeelt, is dat hij liefhebberij heeft in handelen met limousins. Dan is een ibr-vrijstatus een belemmering. Handelscontacten doet Steunenberg op via het stamboek, maar meer nog via advertenties op Marktplaats.nl en via via. 'Het handelen vind ik erg leuk om te doen vanwege de sociale contacten. Je komt op andere bedrijven en ziet hoe anderen het doen. Daar leer ik heel veel van.'

